

IRAKASKUNTZA-GIDA

2015/16

Ikastegia

160 - Lan Harreman eta Gizarte Langintza Fakultatea. Arabako Atala

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GTRABA10 - Gizarte Langintzako Gradua

Ikastaroa

3. maila

IRAKASGAIA

25964 - Babes Juridikoa Zaurgarritasun Egoeretan

ECTS kredituak: 4,5

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Irakasgai honek xedetzat du azaltzea, Zuzenbide zibilaren ikuspegitik, zaurgarritasun egoeran aurki daitezkeen pertsonen babes juridikorako garrantzia berezia duten erakundeak eta gaiak. Pertsona horiek adingabekoak, edadeko pertsonak edo minusbaliotasuna duten pertsonak dira. Irakasgai honek Gizarte Langintzako Profesionalarentzat garrantzi handia du, honen zeregin nagusia gizakiaren ongizateaz arduratzea baita.

Irakasgai hau hautazko irakasgaia denez, bosgarren moduluaren barnean dago, MO5, modulu F, hain zuzen ere.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

Irakasgai honek hurrengo gaitasunak landu eta bereganatu nahi ditu:

- Ezagutzea, zuzenbide zibilaren eremuan, zauririk jasan dezaketen pertsonen buruzko lege-esparrua.
- Gogoeta egitea, modu kritikoan, pertsonak zaintzeko eta babesteko dauden erakundeei buruz.
- Trebetasunak garatzea, zauririk jasan dezaketen pertsonen beren eskubide eta obligazioen gainean hartu behar dituzten erabakietan laguntzeko gai izateko.
- Aibileziak garatzea, beharrezkoak diren heinean zauririk jasan dezaketen pertsonen babes juridikoa burutzeko lanbide profesionalen.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. IKASGAIA: PERTSONAREN GAIATASUNA ETA ZAURGARRITASUN EGOERAN DAUDEN PERTSONAK

1. Gaitasun juridikoa eta jarduteko gaitasuna

1.1. Gaitasun juridikoa

1.2. Jarduteko gaitasuna

2. Adin-nagusitasuna eta emantzipazioa

2.1. Adin nagusia

2.2. Emantzipazioa

2.2.1. Emantzipazio motak

3. Adin-txikikotasuna

3.1. Legeria: Aipamen berezia Adin txikikoaren babes juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Legeari

3.2. Adin-txikikoaren eskubideak

3.3. Adin-txikikoaren eskubideak egikaritzea: adostasuna

4. Ezgaitasuna

4.1. Kontzeptua

4.2. Ezgaitze prozedura

4.2.1. Legitizazioa

4.2.2. Prozedura

4.2.3. Ez-gaitze epaia

5. Minusbaliotasuna

5.1. Legeria: Aipamen berezia minusbaliotasuna duten pertsonen ondarea babesteari eta Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta helburu hori duen tributu araubidea aldatzeari buruzko azaroaren 18ko 41/2003 Legeari

5.2. Minusbaliotasuna duen pertsonari buruzko kontzeptua

5.3. Prozedura minusbaliotasun gradua kalifikatzeko

5.3.1. Eskuduntza

5.3.2. Subjektuak

2. IKASGAIA: GURASO BOTEREA

1. Kontzeptua

2. Ezaugarriak

3. Subjektu aktiboa eta pasiboa

4. Edukia

4.1. Efectu pertsonalak

4.1.1. Gurasoen betebeharrak

4.1.2. Seme-alaben betebeharrak

4.2. Ondarezko efektuak

- 4.2.1. Gurasoek debekatuta ditzuten egintzak
- 4.2.2. Gurasoen administrazioak seme-alabaren ondarea arriskuan jartzen duten kasuak
- 5. Guraso boterea iraungitzea
- 6. Guraso boterea kentzea
- 7. Guraso boterea luzatua
- 7.1. Kontzeptua
- 7.2. Amaitzea
- 3. IKASGAIA: TUTORETZA

- 1. Kontzeptua eta ezaugarriak
- 2. Tutoretza arrunta
 - 2.1. Nor izan daiteke tutorea?
 - 2.1.1. Pertsona juridikoak tutore gisa
 - 2.1.2. Tutore anitz
 - 2.2. Tutoretza eratzea eta tutorea izendatzea
 - 2.2.1. Tutorea izendatua izateko gaitasuna: gaitasun eza kausak
 - 2.2.2. Karguari aitzakiak jartzea
 - 2.3. Tutoretzaren egikaritzea
 - 2.3.1. Tutoreak kargua onarzte eta bereganatzea
 - 2.3.2. Tutoretza Erregistro Zibilan iskribatzea
 - 2.3.3. Tutorearen betebeharrak
 - 2.3.4. Tutorearen ahalmenak
 - 2.3.5. Tutore kargu-uztea
 - 2.3.6. Tutoretza iraungitzea
- 3. Autotutela eta ezgaitzea
 - 3.1. Kontzeptua
 - 3.2. Autotutela xedapenak eskeitzeko subjektu legitimadunak
 - 3.3. Izendatzearen edukia
- 4. Herri erakundeen tutoretza automatikoa

4. IKASGAIA: BESTE BABES ETA ZAINZTA ERAKUNDE BATZUK: KURATELA, DEFENDATZAILE JUDIZIALA ETA EGITATEZKO ZAINZTA

- 1. Kuratela
 - 1.1. Kontzeptua
 - 1.2. Gaur egun kuratelak duen garrantzia
- 2. Defendatzaile judiziala
 - 2.1. Kontzeptua
 - 2.2. Izendatze kasuak
 - 2.3. Defendatzaile judizialaren funtzioak
 - 2.4. Nor izan daiteke izendatua defendatzaile judiziala?
 - 2.5. Prozedura
 - 2.6. Karguaren edukia
 - 2.7. Aitzakiak jartzea eta kargu-uztea
 - 2.8. Amaiera
- 3. Egitatezko zaintza
 - 3.1. Kontzeptua
 - 3.2. Eratzea
 - 3.3. Egikaritzea
 - 3.4. Iraungitzea

5. IKASGAIA: ADINGABE BABESTEKO BESTE MODU BATZUK: ADMINISTRAZIOAREN TUTORETZA AUTOMATIKOA, ZAINZTA ADMINISTRATIBOA ETA HARRERA

- 1. Sarrera
- 2. Arrisku eta babesgabetasun egera
 - 2.1. Arrisku egoera
 - 2.2. Babesgabetasun egoera
- 3. Tutoretza automatikoa edo legeak agindurik

- 3.1. Kontzeptua
- 3.2. Ezaugarriak
 - 3.2.1. Babesgabetasun egoera
 - 3.2.2. Elementu subjektiboak: subjektu babestuak eta babesleak
- 3.3. Eratzea. Betekizun formalak
- 3.4. Efektuak
- 3.5. Iraungitzea
- 3.6. Tutore kargu-uztea
- 4. Zaintza administratiboa edo legezkoa
 - 4.1. Kontzeptua
 - 4.2. Eratzea. Betekizun formalak
 - 4.3. Efektuak
 - 4.4. Iraungitzea
 - 4.5. Kargu-uztea
- 5. Adin-txikikoen harrera
 - 5.1. Kontzeptua
 - 5.2. Harrera motak
 - 5.2.1. Egoitza harrera
 - 5.2.2. Familia harrera
 - 5.3. Elementu subjektiboak
 - 5.4. Eratzea
 - 5.5. Efektuak
 - 5.6. Fiskalak parte hartzea
 - 5.7. Amaitzea eta iraungitzea
 - 5.8. Prozedura judiziala: oposizioa

6. IKASGAIA: ADOPZIOA

- 1. Sarrera
- 2. Adopzio-filiazioa
 - 2.1. Adopzioaren kontzeptua eta izaera juridikoa
 - 2.2. Adopzio sisteman parte hartzaileak
 - 2.2.1. Adoptatzailea edo adoptatzaileak
 - 2.2.2. Adoptatua
 - 2.3. Adopzio prozedura
 - 2.4. Adopzioaren efektu juridikoak
 - 2.5. Adopzioaren iraungitzea
- 3. Nazioarteko adopzioa

7. IKASGAIA: LEGERI ZIBILAK MINUSBALIASUNA DUTEN PERTSONEI ESKEINTZEN DIEN BABESA

- 1. Minusbaliotasuna eta ezgaitasuna
- 2. Ondare babestua
- 3. Minusbaliatua ez zaintzea ezduintasun arrazoia
- 4. Minusbaliotasuna duen seme-alaben edo ondorengoen seniparte hertsia gainera fideikomiso-ordetzak
- 5. Minusbaliatu senipartedunaren gela-eskubidea kausatzailearen ohiko etxebizitzan
- 6. (Ezkontide edo bikote) alargunak hildakoarekin izan zituen ondorengoen artean ondasunak banatzeko edo hobetzeko aukera
- 7. Minusbaliotasuna duten seme-alaben edo ondorengoen alde egindako gastu batzuen kolazio eza
- 8. Mantenu kontratua

METODOLOGIA

METODOLOGIA:

Babes juridikoa zaugarritasun egoeretan irakasgaiaren proposatutako metodologiak klase teorikoak eta praktikoak konbinatzen ditu.

Kasu praktikoak: kasuen bitartez arazoak proposatzen dira. Hauek konpontzeko irtenbideak eman behar dira eta egokiena aukeratu, erabakia argudiatuz. Bestalde, ikasleek euren iritzia eta zeresanak azalduko dituzte, alde aurretik egindako

kasuen aurrean.

Kasua egiteak zera dakar: iturri juridikoak aurkitu, aztertu eta sistematizazioa. Halaber, proposatzen diren irtenbide desberdinak azaldu.

Gelan, azalpen teoriko eta kasu praktikoen soluzioari buruzko eztabaidak sustatuko dira.

JARDUERA HEZIGARRIAK:

- 1.- Klase magistralen bitartez ezaupide-gaiarekin zerikusia duten kontzeptu eta prozeduren aurkezpena.
- 2.- Proposatutako materialen irakurketari buruzko banakako lana.
- 3.- Praktiak prestatzeko lana (ariketak, kasuak edo arazoak): banaka edo talde txikietan.
- 4.- Aurkezpenak eta eztabaidak.
- 5.- Banakako ikastea, frogak eta azterketak.

IKASTALDI-EMAITZAK:

- 1.- Juridikoki garrantzia duten egitateak identifikatzen ditu.
- 2.-Gaiari dagozkion kontzeptu juridikoak ezagutzen eta erabiltzen ditu.
- 3.- Aukera desberdinak proposatzen eta argudiatzen ditu. Halaber, kasuarentzat egokiena den soluzioa aukeratzen du.
- 4.- Azalpena (ahozkoa zein idatzizkoa) txukuna, argia eta zehatza da.
- 5.- Gelan proposatutako jardueretan parte hartzen du.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	33,75		11,25						
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	50,5		17						

Legenda: M: Magistrala S: Mintegia GA: Gelako p. GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p.
GCL: P. klinikoak TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio mistoaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 70
- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 30

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ikastaroaren emaitzak neurtzeko, ebaluazio-sistema izaeraz mistoa izango da, honela banatuta:

- notaren %30a jarraikako ebaluazio bidez izanen da.
 - notaren %70a idatzizko azterketa bidez (galderak garatzekoa edota test modukoa).
- Irakasgaia gainditzeko bi zatiak aparte gainditu behar izatea ez da beharrezkoa izango.

Jarraikako ebaluazioan parte hartu ezin duen ikasleriak, irakasgaiari atxikitako ezagutzak eta kompetentziak egiaztatu ahal izango du azken azterketa edo froga baten bidez, zeinean irakasgaiari dagokion notaren %100 lortzeko aukera emango zaion.

Azken ebaluazioaren sistema eskatzeko prozedura: Ikasleren batek, arrazoi justifikatuak direla eta (Ikasketen Gestiorako Arautegiaren 43.c, art. Jarraiki), irakasgaiaren azken ebaluazioaren sistema jarraitu ahal izateko, dagokion irakasgaiko irakasleari jakin arazi beharko dio, zentruak ezarritako Azken ebaluazioaren sistema jarraitzeko eskaera prozesua dela medio (ikus web gunea).

Uko egitea: azken frogara (edo idatzizko frogara) ez agertzeak, ebaluazio-deialdiari uko egitea ekarriko du; ikaslea Ez Aurkeztu gisa agertuko da.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ohiko deialdiarentzat ezarritako irizpide berak eskatuko dira.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

- Kode Zibila

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- DÍAZ PALAREA y otros, Marco jurídico y social de las personas mayores y de las personas con discapacidad, Reus, Madrid, 2008.
- LACRUZ BERDEJO y otros, Elementos de Derecho civil, t. IV : Familia, Dykinson, Madrid, 3a ed., 2008.
- MARTÍNEZ GARCÍA y otros, La defensa jurídica de las personas vulnerables, Cívitas, Madrid, 2008.
- PUIG I FERRIOL, M.C. GETE-ALONSO Y CALERA, J. GIL RODRÍGUEZ y J.J. HUALDE SÁNCHEZ, Manual de Derecho Civil. I: Introducción y Derecho de la Persona, Madrid, 3a ed., 2001.
- PEREÑA VICENTE, Asistencia y protección de las personas incapaces o con discapacidad: las soluciones del Derecho civil, Madrid, 2006.
- TEJEDOR MUÑOZ y otros, Protección jurídica del menor, Colex, Madrid, 2014.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- ARRUABARRENA MADARIAGA - PAUL OCHOTORENA (dir.): Manual de protección infantil, Barcelona, 2001.
- ASENSIO SÁNCHEZ: La patria potestad y la libertad de conciencia del menor, Madrid, 2006.
- CAMPO IZQUIERDO: ¿La mediación familiar como complemento del proceso judicial de familia¿, Revista de Derecho de Familia, no 26, enero ¿ marzo, 2005.
- CASTILLEJO MANZANARES: Guarda y custodia de hijos menores. Las crisis matrimoniales y de parejas de hecho, Madrid, 2007.
- DE LAMA AYMÁ: La protección de los derechos de la personalidad del menor, Valencia, 2006.
- DE SALAS MURILLO (2013), Los mecanismos de guarda legal de las personas con discapacidad tras la Convención de Naciones Unidas, Dykinson, Madrid.
- GARCÍA GARNICA: El ejercicio de los derechos de la personalidad del menor no emancipado, Pamplona, 2004
- LÁZARO GONZÁLEZ, MAYORAL NARROS (coords.): Jornadas sobre derecho de los menores, Madrid, 2003.
- LÓPEZ SAN LUIS: La capacidad contractual del menor, Madrid, 2001.
- LLEBARÍA SAMPER: Tutela automática, guarda y acogimiento de menores (Estudio sistemático de la Ley 21/1987, de 11 de noviembre), Barcelona, 1990.SÁNCHEZ-CALERO ARRIBAS: La actuación de los representantes legales en la esfera personal de los menores e incapacitados, Valencia, 2005.
- LLORENTE SAN SEGUNDO, La pretutela de personas con discapacidad por entidades privadas, Reus, Madrid, 2013.
- MAYOR DEL HOYO, Un nuevo modelo de protección de las personas con discapacidad : (desamparo, intervención de las entidades públicas y acogimiento familiar), Aranzadi Thomson Reuters, Cizur Menor, Navarra, 2014.
- VILLAGRASA ALCAIDE - RAVETLLAT BALLESTÉ (Coord.): Por los derechos de la infancia y de la adolescencia, Barcelona, 2009.

Aldizkariak

- Actualidad Civil
- Actualidad Jurídica Aranzadi
- Anales de la Academia Matritense del Notariado
- Anuario de Derecho Civil
- Anuario de Derecho Concursal
- Aranzadi Civil
- Cuadernos Cívitas de Jurisprudencia Civil
- Derecho Privado y Constitución
- InDret (Revista para el Análisis del Derecho)
- La Ley
- La Notaría
- Revista Crítica de Derecho Inmobiliario
- Revista de Derecho Patrimonial
- Revista de Derecho de Familia: Doctrina, Jurisprudencia, Legislación -Revista de Derecho Privado
- Revista General de Legislación y Jurisprudencia
- Revista Jurídica del Notariado
- Revista Jurídica de Cataluña
- Revista Jurídica de Navarra

Interneteko helbide interesgarriak

- Departamento de Derecho Civil de la UPV/EHU: <http://www.ehu.eus/es/web/derechocivil>
- Poder Judicial
<http://www.tribunalconstitucional.es/>
<http://www.poderjudicial.es>

<http://www.justizia.net>

Poder legislativo

<http://www.boe.es/>

<http://www.cde.ua.es/boe>

http://www.euskadi.net/cgi-bin_k54/bopv_00?C

<http://www.senado.es/brsweb/CALEX>

<http://www.senado.es/brsweb/ALCA/formulario.html>

Poder Ejecutivo

<http://www.administracion.es>

<http://www.euskadi.net>

Jurisprudencia constitucional

http://www.boe.es/g/es/bases_datos/tc.php

Derecho Civil

<http://www.derechocivil.net/>

<http://civil.udg.es/normacivil>

<http://www.codigo-civil.org/>

Buscadores de bibliografía

<http://www.senado.es/brsweb/ARTI/formulario.html>

<http://dialnet.unirioja.es/>

<http://biblioteca.uam.es/derecho/bibdigital.html>

<http://www.rebiun.org/>

http://sentenciascivilescomentadas.unirioja.es/cex_produccion/sistemas/crd/inicio.jsp

Documentos electrónicos

<http://diariolaley.laley.es/Content/Inicio.aspx>

<http://www.indret.com/>

OHARRAK